

חזרה לאתר

הרצפה החדשה

(מתוך הקובץ "סיפורים לנסיעות קצרות", פורסם לראשונה במוסף לתרבות וספרות של "הארץ").

רובו של החדר היה מכוסה חול. רק לאורך קיר אחד התפרסו שלוש שורות של אריחים חדשים כמו מזח על מים שקטים. השורה הרביעית התחילה ליד החלון והתקדמה לה לאט בין בירכיו של שעאבן. הוא היה מזדקף כמו מתפלל, מושך את הדלי, יוצק טיט על החול, ואז מניח אריח ומיישר אותו בדפיקות קת הפטיש עד שהבועה בפלס התאזנה. לשעאבן הייתה עין ימין תותבת, גדולה יותר, מבריקה יותר, תקועה בין עפעפיים נטולי ריסים. לאנואר אחיו, היה גדם במקומו של אגודל.

"מה אתה אומר, נעשה תה?" שאל אנואר.

קומקום חשמלי מזוהם עמד בחול על מרצפת בודדת, פגומה, מחובר לתוך הקיר הערום מטיח. חוט פשתן מתוח בין מסמרים סימן קו ישר אחד מהפתח למרפסת. על אדן החלון עמדו כוסות זכוכית עכורות תקועות זו בתוך זו, ועל צלוחית לידן נחו כמו פגרי עכברושים, שקיות תה רטובות ומקומטות.

"יש רק הבדל אחד בין אנחנו, הערבים, ואתם, היהודים," אמר אנואר. הוא מעך סיגריה בין אצבעותיו שחוקות העור. על שפמו היו טיפות מלט. "הבדל קטן," אמר. "אנחנו, הערבים, אוהבים לבכות יותר מלצחוק."

שעאבן הביא שלושה ארגזים. התיישבנו סביב הקומקום והקיטור עלה בינינו.

"אם יש לך סיפור עצוב, אבל עצוב באמת, לא אכפת לי לשמוע," אמר אנואר.

"סוכר?" שאל שעאבן. סימנתי לו שתיים. הוא חיטט בערימת כלי העבודה שבארגז ומשך משם שקית סוכר.

"אני אספר לכם משהו שקרה באמת."

"רק שיהיה עצוב," אמר אנואר, "כי רק ככה אנחנו אוהבים. עצוב."
 "אני לא יודע אם זה עצוב, אני לא יודע. אבל זה קרה באמת."
 "סיפורים אמיתיים הם תמיד עצובים," אמר אנואר.
 "בחור אחד, בן חמישים, משהו כזה, עבר השתלת לב בבליגיה. תשעה
 חודשים חיכה ללב מתאים ואחרי הניתוח חיכה שם, בבריסל, עוד חצי שנה עד
 שהרופאים אמרו לו שהלב עובד טוב, הכל בסדר והוא יכול ללכת הביתה. כל
 הזמן הזה אשתו הייתה איתו. חזרו לתל-אביב. אחרי שבועיים, לא יותר, הוא
 גילה שאשתו בוגדת בו עם בעלה הקודם. לקח אקדח והרג את עצמו."
 "חבל," אמר אנואר.
 "אבל אולי אם ירה בראש שלו," אמר שעאבן, "אולי יכלו להשתמש בלב הזה
 עוד פעם אחת." הוא חייך. שיניו סומנו בפסי זפת חומים.
 "לב זה לא בטרייה שמעבירים מרדיו לרדיו," אמר אנואר.
 "כמו שאמר הנביא," אמר שעאבן, "אלוהים פותח את הגרעין של התמר,
 וככה הוא מוציא חי מתוך מת ומת מתוך חי."
 הוא קם, ניער את מכנסיו, ניגש לחלון וירה את שאריות התה לחצר. אצבעו
 חסמה את שקית התה המסמורטטת בכוס. "אבל היה יותר נכון אם היה הורג את
 האישה," אמר אנואר, "ואת הבעל הקודם."
 "הוא אהב אותה," אמרתי.
 "אין אישה ששווה למות בשבילה," אמר שעאבן.
 "אבל היה שווה לו לחיות בשבילה," אמרתי.
 שעאבן ניגש לפינת החדר, רכן מעל הגיגית ובחש בתוכה תערובת של מלט
 חול ומים. פתאום אמר: "בנאדם חי לא בשביל אף אחד. אפילו לא בשביל עצמו.
 בן אדם חי בשביל אלוהים." הוא דלה את הטיט הלח בעזרת הטוריה ויצק
 לדליים.
 "אבל בעצם הלב החדש שלו היה גם שלה."
 אנואר הפך את קופסת הסיגריות, גילה שהיא ריקה ואז מעך אותה לכדור
 והשליך אותה לתוך ארגז הכלים. "הסיפור הזה מסובך מדי," אמר, "זה סיפור
 בשביל סרט."

שעאבן כרע על בירכיו. הוא הפיל גוש טיט לחול והניח עליו אריח.
”לב בבלגיה זה לא דבר זול,“ אמרתי, ”רק לחכות בבריסל תשעה חודשים
בדירה שכורה עם כל הנוחיות שבן אדם חולה צריך, ואחות צמודה – רק זה, זה
משהו כמו שלושים אלף דולר. והניתוח. והאשפוז. וההבראה. והתרופות.“
שעאבן הניח עוד אריח הידק אותו ודפק בו בעדינות עם קת הפטיש. אחר כך
הזדקף מעט וסקר את השורה בראש מוטה הצידה. עין הזכוכית שלו הביטה בי.
”היא מימנה את הכול,“ אמרתי, ”כי לו לא היה גרוש. כלום לא היה לו. כל
הכסף היה שלה.“

”זאת אומרת שבעצם היא קנתה לו את הלב,“ אמר אנואר.
”נכון,“ אמרתי.
”גם הכסף, גם החיים, גם האהבה, הכול שייך לאלוהים,“ אמר שעאבן. הוא
הניח את האריח האחרון בשורה הרביעית ומדד את הרווח שנשאר עד לקיר.
”בדיוק רבע בלטה,“ הכריז.

התחיל להיות ערב. רציתי להביא אותם למחסום לפני החשיכה.
נמשיך מחר,“ אמרתי.
”מחר,“ אמר אנואר, ”אינשאללה.“
שעאבן צעד אל חדר האמבטיה. רגליו היחפות השאירו את חותמות צליעתו
בחול.

”אתה אל תדאג, אין עוד הרבה עבודה,“ אמר אנואר. ”בסוף תהיה לך רצפה
יפה. זה מה שחשוב.“

הוא הפך את הדליים, הכה על קרקעיותיהם והפיל את שירי הטיט אל החול.
אחר כך הטיל את הפטיש והפלס על ערימת הכלים שבארגז והשעין את הטוריה
לקיר. ”ואפילו שכל הזמן תלך עליה,“ אמר, ”אותנו לא תזכור בכלל. אין מה
לעשות. ככה זה.“ הוא תלה את חולצת העבודה המרופטת שלו על מסמר שבלט
מהקיר כמו דקל על אי בודד.

שעאבן חזר בינתיים לבוש בבגדיו הטובים ושערותיו רטובות. הוא התיישב
על אחד הארגזים וקשר את השרוכים בנעלי הספורט שלו. אנואר יצק מעט מים

מהקומקום לכף ידו ושטף את פניו. אחר כך הושיט את ידו ושעאבן מסר לו את המסרק.

יצאנו לרחוב הנחנק בסגול של בין ערביים ונכנסנו לָרְנוּ. שעאבן דחס את עצמו מאחור, ליד מושב התינוק, ואנואר התישב לידי. עשרים דקות נסענו בשתיקה. מסביבנו שייטו החוזרים הביתה, סקרו אותנו בבוז משועמם מתוך חלונות אטומים. מולנו הזדהמו שמי המזרח במהירות.

כשהגענו למחסום המוצף אורות פנסים אמר פתאום אנואר: "תזכיר לי. גם לי יש סיפור עצוב לספר לך. סיפור אמיתי."
"מחר", אמרתי.

"אינשאללה", אמר שעאבן.

הם נעלמו מעבר לעמדת החיילים ואני חזרתי העירה. למחרת לא הגיעו. וגם לא ביום שאחרי. בעצם, מאז לא ראיתי אותם. מישהו אחר גמר את הרצפה החדשה שלי שבקיץ מקררת את כפות רגלי.

[חזרה לאתר](#)